BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

Dera Gai
Fiesta di San Juan

Departamento Arubiana

2018

INHOUDSOPGAVE

DERA GAI

Dera Gai is een Arubaans folkloristisch feest. Het wordt ieder jaar op 24 juni gevierd. Er zijn ook ander namen voor het feest zoals '*Deramento di Gai*' of '*Fiesta di San Juan*' en ook '*Dia di San Juan*'. Eigenlijk zijn het twee aparte vieringen die op Aruba zijn samengevoegd in de loop der tijd.

Folklore is een moeilijk woord. Als we het over folklore hebben dan hebben we het over de oude gebruiken en gewoontes van een volk. Soms komt daar ook een beetje bijgeloof bij kijken.

Zoals het soms gaat met oude gebruiken kan het moeilijk te achterhalen zijn hoe en wanneer het nou precies is begonnen. Er zijn verschillende verhalen van de geschiedenis van Dera Gai. Laten we maar eerst eens kijken hoe het gevierd wordt.

FEEST

Het feest wordt gevierd met traditionele muziek en typische kleding op verschillende plaatsen op het eiland, vooral de buurtcentra (*Centro di bario*).

Men legt ergens op de dansvloer of het veld een namaak haan of een lege calebas neer. De dansers die rondlopen in mooie kleding in de kleuren geel en rood, krijgen een blinddoek om en daarna worden ze een paar keer rond gedraaid zodat ze de kluts kwijt raken en niet meer weten in welke richting ze moeten zoeken.

Al dansende gaan ze op zoek naar de haan. Als de danser denkt dat hij de plek gevonden heeft waar de haan ligt begraven tikt hij op de calebas of de kop van de haan. Dan stopt de muziek en kijkt de

scheidsrechter of de haan inderdaad daar ligt begraven waar de danser tikt met zijn stok (*de danser mag het drie keer proberen*). Als hij het mis heeft, is zijn beurt voorbij en mag een ander het proberen. Diegene die 'wint' wordt de 'San Juan' van het feest. De mensen die om het veld heen staan, dansen en zingen enthiousiast mee.

KLEDERDRACHT

Mannen

De mannen hebben een wit overhemd aan met een gele of rode das en een heupband. De kleur van de broek is meestal zwart. Ook hebben ze een versierde strohoed op.

Vrouwen

De vrouwen dragen lange golvende gele rokken, meestal een witte bloes en bloemen in het haar of een gele strik, of een doek in haar.
Soms is er op de rok een mooie haan te zien. Of er wordt een rode lap stof om de heupen gebonden.

Stok

De stok die de danser in de handen houdt tijdens het zoeken kan versierd zijn. (Oorspronkelijk: *Palo di bati maishi*)

Blinddoek

De blinddoek is zwart van kleur

Kleuren

De kleuren van de kleding hebben ook een betekenis. Van geel wordt verteld dat het het geel is van de Kibrahacha boom die dan in bloei staat en het rood stelt de kleur van vuur voor.

GESCHIEDENIS

San Juan feest

Het feest is historisch gezien van Midden- en Zuidamerikaanse oorsprong. Het is dus niet op Aruba begonnen maar het is lang geleden over komen waaien. Zo wordt verteld dat het San Juan feest voor de Latijnsamerikaanse indianen een betekenis had die op bijgeloof gebaseerd was. Uit angst voor de Goden hielden de indianen offer- en oogstfeesten. Later, na de komst van de Europese missionarissen, kreeg het verhaal een beetje een andere draai. Men trok het toen meer samen met de viering van de geboortedag van Johannes, de doper. (San Juan/St. John)

Haan

Het begraven van een haan symboliseert het nemen van wraak op de haan, die in het verhaal van rond en na de dood van Jezus Christus, zo vervelend kraaide. Als die haan kraaide dan gebeurde er treurige dingen. (Verhaal van Petrus)

Er wordt verteld dat er heel vroeger een levende haan werd gebruikt voor het feest en dat de haan daarna in de soeppan verdween. Later vond men het toch niet zo leuk voor zo'n haan en gebruikte men voortaan een namaak haan of een calebas.

LIED

Er wordt een lied ♫ gezongen tijdens het feest. Volgens de oudere mensen is dit lied van 1862. Heel lang geleden dus.

FELICITATIES

Later op de avond komen de feestvierders bijeen om samen iedereen die 'Juan' of 'John' heet te feliciteren.

BRANDJES

Na de felicitaties wordt er een vuur gemaakt. Dit vuur symboliseert het verdrijven van pech en ongeluk en ook het afroepen van een goede oogst. Ook dan is er muziek en wordt er gedanst en gezongen. De brandweer op Aruba wil liever niet dat er overal vuurtjes gestookt worden want soms kan het uit de hand lopen.

OP ARUBA

Dera Gai is een viering die gekoppeld werd aan het feest van San Juan. Aruba is de enige plaats op de wereld waar het feest met vuur, muziek, dans en begrafenis van de haan wordt gevierd.

SLOT

Je kan veel meer lezen over Dera Gai in de bibliotheek want er is veel over geschreven en iedereen vertelt het verhaal een beetje anders. Dus als je echt alles wil weten kijk dan naar de literatuurlijst.

LITERATUUR

Tijdschriften

Ambiente (anja 3, Vol. 9, 2002)	Dept. Arubiana
Documentatiemap	Dept. Arubiana
Destinations Aruba 2002 vol. 3	Dept. Arubiana
Aruba Nights 2004-04-01	Dept. Arubiana
Nos herencia musical	Dept. Arubiana (Arub # 2103)
Deramento di gai	Dept. Arubiana (Arub # 1870)